

Bruksela, 12 lutego 2025 r.
(OR. en)

5985/25

INST 33
POLGEN 4
AG 11

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	12 lutego 2025 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2025) 45 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Program prac Komisji na 2025 r. Razem ku odważniejszej, prostszej, szybszej Unii

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2025) 45 final.

Zał.: COM(2025) 45 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 11.2.2025 r.
COM(2025) 45 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Program prac Komisji na 2025 r.

Razem ku odważniejszej, prostszej, szybszej Unii

Największe wyzwania obecnych czasów – od bezpieczeństwa, poprzez zmianę klimatu, aż po konkurencyjność – można rozwiązać jedynie poprzez wspólne działanie. Dlatego wierzę, że Europa musi wybrać swój najlepszy wariant: Unię. – Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej, 18 lipca 2024 r.

1. W kierunku silnej i zjednoczonej Europy

W czasach ogromnej niestabilności i wielkich oczekiwań wobec Europejczyków wybory, których Unia dokona w tym roku, prawdopodobnie ukształtują Europę na kolejne dziesięciolecie. Świadczy to o niestabilności i niepewności, z którymi mierzy się Europa, co wielu wyborców wyraziło rekordową frekwencją w wyborach do Parlamentu Europejskiego w czerwcu ubiegłego roku. Z jednej strony pokazuje to skalę wyzwań pokoleniowych, z którymi się mierzymy, ale z drugiej – sposób, w jaki **odważniejsza, prostsza i szybsza Unia**, która wykorzystuje swoje rozmiary, siłę i wartości, może rzeczywiście wpłynąć na życie ludzi: zarówno, aby wesprzeć ich teraz, jak i aby zapewnić bezpieczniejszą, dostatnią i zdrowszą przyszłość dla kolejnych pokoleń.

Niniejszy program prac wpisuje się w kontekst szeregu **wzajemnie powiązanych wyzwań**. W obliczu zwiększonej konkurencji gospodarczej i zagrożeń dla porządku opartego na zasadach musimy wzmocnić konkurencyjność europejskiej gospodarki. Ponieważ europejskie przedsiębiorstwa mierzą się obecnie z wyzwaniami, takimi jak nieuczciwa konkurencja, wysokie koszty energii, niedobory siły roboczej i kwalifikacji oraz przeszkody w dostępie do kapitału i osiąganiu naszego długoterminowego celu polegającego na tym, aby Europa do 2050 r. stała się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu, musimy usunąć strukturalne hamulce unijnej konkurencyjności. Przedsiębiorstwa i obywatele domagają się również prostszych przepisów i działań, które umożliwią szybsze wprowadzanie zmian.

Niestabilność geopolityczna oraz rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie znacznie zmieniły sytuację Europy w zakresie bezpieczeństwa. Nielegalna migracja nadal budzi obawy, a obywatele muszą ufać w to, że ich rządy i instytucje skutecznie poradzą sobie z tą sytuacją, a jednocześnie uznać potrzebę rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej również poprzez migrację zarobkową. Zmiana klimatu wyraźnie i coraz poważniej wpływa na codzienne funkcjonowanie obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie, na co wskazują liczne ekstremalne zdarzenia pogodowe, które dotknęły nasz kontynent w ostatnich latach. Należy wzmocnić nasze społeczeństwa i utrzymać naszą jakość życia – od bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego po środowisko naturalne. Podstawowe wartości, na których opiera się nasza Unia, a wśród nich demokracja, są podważane i istnieją wyraźne dowody na kampanie ingerencji zagranicznej.

Wszystkie te kwestie potwierdzają, że wyzwania, z którymi mierzy się Europa, są zbyt poważne, aby sprostać im indywidualnie. Również nasze szanse są zbyt duże, aby dało się je dobrze wykorzystać samodzielnie. Jedynie **silna i zjednoczona Unia** może zapewnić, aby Europa nadal przynosiła korzyści na swoim terytorium oraz wywierała wpływ na sytuację na świecie. Jedność ta chroni nasze europejskie wartości, wspierając demokrację, solidarność i równość oraz zapewniając, aby nasz kontynent był sprawiedliwy społecznie i aby nikt nie został pominięty.

Stanowi ona siłę napędową pierwszego programu prac Komisji nowego kolegium. W **wytycznych politycznych i pismach określających zadania**, przesłanych przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen do każdego członka kolegium, przedstawiono główne inicjatywy, które Komisja podejmie w pierwszym roku swojej kadencji. Koncentrujemy się na śmiałych działaniach mających na celu wzmocnienie **bezpieczeństwa, dobrobytu i demokracji** w Unii oraz reagowanie na kwestie, które są dla Europejczyków najważniejsze. Odzwierciedla to wyrażoną przez obywateli i przedsiębiorstwa potrzebę **przyspieszenia i uproszczenia** sposobu, w jaki działamy i współdziałamy w Europie, oraz zapewnienia, aby proponowane przez nas przepisy umożliwiały jak najszybsze wspieranie obywateli i wzmacnianie społecznej gospodarki rynkowej.

Potrzeba zwiększenia inwestycji w nasze priorytety będzie przyświecać wszystkim pracom kolegium, a wniosek dotyczący nowego długoterminowego budżetu określi, w jaki sposób możemy ją zaspokoić. Podejmiemy kroki przygotowujące nas na powiększenie Unii i zintensyfikujemy wysiłki wspierające kraje kandydujące w opartym na osiągnięciach procesie przystępowania do UE. Obecne konflikty i zawirowania na świecie zwiększyły również świadomość tego, że **większa Unia będzie Unią silniejszą**, a nasz kontynent będzie bezpieczniejszy, nasz rynek bardziej konkurencyjny, a nasza demokracja silniej ugruntowana.

2. Uproszczenie przepisów i ich skuteczne wdrażanie

Od dłuższego czasu UE jest ośrodkiem przemysłu i innowacji o szczególnej społecznej gospodarce rynkowej. Aby zwiększyć konkurencyjność, dobrobyt i odporność Unii, w komunikacie towarzyszącym temu programowi prac przedstawiono **wizję i narzędzia wdrażania i upraszczania przepisów**. Utworzymy silne partnerstwa z przedsiębiorstwami i innymi zainteresowanymi podmiotami i przeanalizujemy sposób opracowywania i stosowania naszego prawodawstwa, aby usprawnić regulacje i skuteczniej wdrażać politykę. Pomoże to przede wszystkim małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP).

W programie prac znalazł się nie tylko pierwszy zestaw wniosków zbiorczych, upraszczających wiele aktów prawnych, lecz także rekordowa liczba inicjatyw obejmujących znaczne uproszczenia. Elementy te pomogą osiągnąć nasz cel, polegający na zmniejszeniu obciążeń administracyjnych o co najmniej 25 %, a w przypadku MŚP – o co najmniej 35 %. Program prac obejmuje również roczny plan ocen i ocen adekwatności, który zapewni ciągłość procesu upraszczania i zmniejszania obciążeń.

Wnioski zbiorcze, które zostaną przyjęte na kolejnych etapach, będą dotyczyć priorytetowych sektorów wskazanych przez zainteresowane podmioty i wymienionych w sprawozdaniu Dragiego. Będą one skupione na zapewnianiu spójności i wypracowywaniu odpowiedniej dynamiki, a tym samym – na jak największym upraszczaniu poprzez uregulowanie konsekwencji współistnienia różnych aktów prawnych. W szczególności Komisja zaproponuje usprawnienie i uproszczenie **sprawozdawczości, należytej staranności i systematyki w zakresie zrównoważonego rozwoju** oraz stworzy **nową kategorię małych spółek o średniej kapitalizacji** i dostosuje do niej wymogi. Inne środki ułatwią realizację **Programu InvestEU i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych**, m.in. poprzez upraszczanie sprawozdawczości i pobudzanie inwestycji.

Przyspieszymy działania prowadzące do wdrożenia cyfrowego otoczenia regulacyjnego i proponujemy usunięcie **nieefektywnego wymogu dotyczącego dokumentów papierowych** w prawodawstwie dotyczącym produktów oraz budowanie synergii i spójności przepisów z zakresu **ochrony danych i cyberbezpieczeństwa**. **Środki upraszczające wspólną politykę rolną** i inne obszary polityki mające wpływ na rolników będą nadal ukierunkowane na zmniejszanie złożoności i nadmiernych obciążeń administracyjnych dla rolników i organów administracji krajowej. Przeanalizowane zostaną możliwe dalsze wnioski dotyczące uproszczenia, w tym pakiet zbiorczy w obszarze obronności, aby przyczynić się do osiągnięcia celów inwestycyjnych, które zostaną określone w białej księdze, oraz aby umożliwić innowacyjnym przedsiębiorstwom odnoszenie sukcesów.

Oprócz wniosków zbiorczych przedstawiamy także inne inicjatywy służące uproszczeniu prawodawstwa, aby usprawnić wydawanie zezwoleń i wymogi sprawozdawcze oraz ułatwić inwestowanie w Europie. Obejmują one na przykład **akt w sprawie przyspieszenia dekarbonizacji przemysłu**, wspierający sektory energochłonne.

Roczny plan ocen i ocen adekwatności pozwoli – w ramach testów warunków skrajnych – krytycznie przeanalizować możliwości uproszczenia, konsolidacji i kodyfikacji dorobku prawnego UE oraz znaleźć sposoby obniżenia kosztów. Ocena programów i funduszy w ramach wieloletnich ram finansowych także umożliwi zbadanie, w jaki sposób można zmniejszyć obciążenia związane z programami finansowymi UE.

Aby zapewnić właściwe funkcjonowanie przepisów i polityk UE ważne jest nie tylko upraszczanie, lecz także ich **skuteczne wdrażanie**. Komisja będzie współpracować z Parlamentem Europejskim, Radą, organami państw członkowskich każdego szczebla i zainteresowanymi podmiotami, aby rozwiązać problem nadmiernie rygorystycznego wdrażania, uprościć przepisy i skuteczniej wdrażać polityki. Wymaga to, **aby wszystkie instytucje przyjęły zdecydowaną odpowiedzialność za ambitny program wdrażania i upraszczania**.

Aby zwiększyć poczucie **wspólnej odpowiedzialności wszystkich instytucji** za lepsze wdrażanie przepisów i polityk, każdy komisarz przedstawi odpowiedniej komisji Parlamentu Europejskiego i odpowiedniemu składowi Rady roczne sprawozdanie z postępów we wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów.

Współpraca z zainteresowanymi podmiotami i osobami stosującymi przepisy w praktyce będzie podstawą podejścia Komisji do skutecznego wdrażania przepisów UE. Regularne **dialogi** komisarzy i zainteresowanych podmiotów **na temat wdrażania** pozwolą ocenić postępy, określić obszary wymagające uwagi i zebrać informacje zwrotne o tym, jakie rozwiązania się sprawdzają, a jakie – nie.

Jeżeli środki zapobiegawcze i współpraca z państwami członkowskimi nie wystarczą, aby uniknąć naruszeń prawa UE, Komisja **będzie nadal zdecydowanie wszczynać postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego**. Obecnie toczy się ponad 1 500 takich postępowań, co ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia jednolitego stosowania i egzekwowania prawa UE we wszystkich państwach członkowskich.

3. Realizacja naszego planu na rzecz europejskiej siły i jedności

3.1. Nowy plan na rzecz trwałego dobrobytu w Europie i konkurencyjności Europy

Europa od dawna jest ośrodkiem przemysłu, innowacji i przedsiębiorczości, pełnym światowej klasy naukowców i uniwersytetów, w którym prosperują małe przedsiębiorstwa i obowiązują stabilne ramy prawne. Istnieją jednak poważne wyzwania wynikające z dążenia do neutralności klimatycznej i globalnego wyścigu o przejęcie prowadzenia w opracowywaniu technologii kształtujących globalną gospodarkę na kolejne dziesięciolecia. Problemy strukturalne nadal utrudniają konkurencyjność Europy, ponieważ przedsiębiorstwa muszą zmagać się z niestabilnym globalnym otoczeniem biznesowym charakteryzującym się nieuczciwą konkurencją, niestabilnymi łańcuchami dostaw, rosnącymi kosztami energii, niedoborami siły roboczej i kwalifikacji oraz ograniczonym dostępem do kapitału. Aby pomóc rozwiązać ten problem, obecna Komisja będzie przez całą kadencję kierować się **Kompasem konkurencyjności** w swoich staraniach na rzecz realizacji jej priorytetu, polegającego na zwiększaniu konkurencyjności Europy.

W centrum naszej przyszłej konkurencyjności znajdzie się jednolity rynek. To jedno z największych osiągnięć UE, które napędza wzrost gospodarczy i ułatwia codzienne funkcjonowanie europejskich przedsiębiorstw i konsumentów. **Strategia jednolitego rynku** to nowa horyzontalna strategia na rzecz zmodernizowanego jednolitego rynku. Wyznaczy ona wyraźną drogę dalszego ułatwiania transgranicznego świadczenia usług i dostarczania towarów. Strategia skupia się także na pełnym wdrożeniu obowiązujących przepisów oraz wyeliminowaniu barier w celu zwiększenia potencjału konkurencyjnych przedsiębiorstw unijnych. Silny jednolity rynek wymaga również sprawiedliwej i skutecznej mobilności pracowników w całej Unii. Jednocześnie wczesna i stopniowa integracja krajów kandydujących z częściami jednolitego rynku wzmocni europejskie łańcuchy wartości i ułatwi proces konwergencji.

Skupimy się w szczególności na nowych i rozwijających się przedsiębiorstwach, aby rozwiązać problemy mające wpływ na **unijne przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up**, w tym problemy dotyczące dostępu do finansowania i infrastruktury, wchodzenia na nowe rynki, pozyskiwania danych i przyciągania niezbędnych talentów. Prace te utorują drogę aktowi o innowacjach, który Komisja proponuje na późniejszym etapie swojej kadencji. Aby wspierać innowacyjne przedsiębiorstwa w inwestowaniu i prowadzeniu działalności na jednolitym rynku bez konieczności stosowania 27 odrębnych systemów prawnych, Komisja będzie pracować nad 28. systemem prawnym, który uprości obowiązujące przepisy, w tym wszelkie istotne aspekty prawa spółek, prawa upadłościowego, prawa pracy i prawa podatkowego, oraz zmniejszy koszty niepowodzeń.

W centrum naszego wspólnego planu na rzecz dekarbonizacji, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności jest **Pakt dla czystego przemysłu**. W ramach tej inicjatywy nakreślimy pilne, krótkoterminowe strategie wsparcia, mające na celu stworzenie optymalnych warunków do odzyskania konkurencyjności przemysłu przy jego jednoczesnej dekarbonizacji. Pomoże to Europie osiągnąć cele Europejskiego Zielonego Ładu, a przy tym poprawi dostęp do

przystępnej cenowo energii, stworzy rynki pionierskie oraz zwiększy popyt na materiały, produkty i usługi o obiegu zamkniętym i ich podaż oraz bezpieczeństwo gospodarcze. Oprócz tego proponujemy plan działania na rzecz zwiększenia przystępności cenowej energii w Europie, aby napędzać Pakt dla czystego przemysłu. Opracujemy również nowe ramy pomocy państwa, aby przyspieszyć wprowadzanie energii ze źródeł odnawialnych, wzmocnić dekarbonizację przemysłu i zapewnić wystarczające zdolności produkcyjne technologii neutralnych emisyjnie. Zintensyfikujemy również inwestycje w czystą energię, w tym poprzez uwolnienie kapitału prywatnego.

Wysiłki te zostaną połączone z kompleksowym zestawem środków na rzecz integracji energetycznej, aby zaspokoić zapotrzebowanie Europy na zmodernizowaną, cyfrową infrastrukturę sieciową, ze szczególnym uwzględnieniem sieci elektroenergetycznej. Zbadamy metody dekarbonizacji europejskich systemów ogrzewania i chłodzenia oraz zaangażujemy w nasze działania obywateli i społeczności, czyli kluczowych uczestników transformacji energetycznej. Przyjmujemy również **Plan działania na rzecz zakończenia importu energii z Rosji**, aby dalej zmniejszać naszą zależność, aż do całkowitego wycofania energii importowanej z Rosji. Komisja przedstawi również przykładowy program energetyki jądrowej na 2025 r. oraz strategiczny plan europejskiego sojuszu przemysłowego na rzecz małych reaktorów modułowych, aby przyspieszyć ich rozwój.

Pakt dla czystego przemysłu ma również sprawić, aby kluczowe gałęzie europejskiego przemysłu funkcjonowały bardziej zgodnie z zasadami obiegu zamkniętego i zrównoważonego rozwoju, przy jednoczesnym ułatwianiu administracji i zmniejszaniu kosztów przestrzegania przepisów w celu zwiększenia konkurencyjności. Pakiet dotyczący przemysłu chemicznego zwiększy konkurencyjność unijnego przemysłu chemicznego i zapewni prostszy system rejestracji, oceny i udzielania zezwoleń na chemikalia oraz jasność w odniesieniu do tzw. „trwałych chemikaliów”. **Ukierunkowany przegląd unijnych przepisów dotyczących chemikaliów (REACH)** przyczyni się do uproszczenia przepisów dotyczących przemysłu chemicznego z zachowaniem norm w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

Aby ułatwić bardzo potrzebny dostęp do możliwości inwestowania i finansowania, **unia oszczędności i inwestycji** zapewni ważny plan działania na rzecz stworzenia prawdziwego wewnętrznego rynku kapitałowego, który pomoże rozwinąć instytucje finansowe i zwiększy ich konkurencyjność na rynku światowym, a jednocześnie znacznie przyczyni się do zaspokojenia bezprecedensowych potrzeb UE w zakresie finansowania. Plan ten obejmie **przegląd ram sekurytyzacji**, służących stymulowaniu finansowania prywatnego i dalszemu zwiększaniu konkurencyjności. Ponadto dzięki **narzędziu koordynacji konkurencyjności**, które uzupełnia europejski semestr, dostosujemy reformy i inwestycje, zarówno prywatne, jak i publiczne, na szczeblach krajowym i unijnym, aby lepiej realizować nasze priorytety polityczne.

Pakt dla czystego przemysłu idzie także w parze z proponowanym **celem zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o 90 % do 2040 r.**, który ma zostać zapisany w **Europejskim prawie o klimacie**. Przed szczytem **COP30**, który odbędzie się w listopadzie 2025 r. w Belem w Brazylii, opracujemy naszą globalną wizję w zakresie klimatu i energii.

Komisja dąży do tego, by **europejskie nauki biologiczne** napędzały innowacje w dziedzinie biotechnologii, łączenie zasobów, przełamywanie barier regulacyjnych i pełne wykorzystanie potencjału danych i sztucznej inteligencji (AI) oraz przyspieszyły realizację naszych polityk. Dobrze prosperująca biogospodarka, oparta na tej wiedzy fachowej, będzie kluczowa do tego, aby Unia utrzymała wiodącą pozycję w przemyśle oraz zwiększyła odporność naszego przemysłu na wyzwania związane ze zmianą klimatu, utratą bioróżnorodności i zanieczyszczeniem środowiska. Celem **strategii dotyczącej biogospodarki** są produkcja, wykorzystanie i konsumpcja zasobów biologicznych – na potrzeby żywności, materiałów, energii i usług – bardziej zgodne z zasadami obiegu zamkniętego i zrównoważonego rozwoju.

Podstawą prosperującej gospodarki i silnego przemysłu będzie dobrze funkcjonujący, dostosowany do przyszłych wyzwań i zrównoważony system transportowy, umożliwiający bezproblemowe przemieszczanie produktów różnymi rodzajami transportu ponad granicami. Komisja przedstawi **plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonego transportu**, czyli strategiczne ramy wspierania produkcji i dystrybucji zrównoważonych paliw transportowych. W planie tym znajdą się środki wspierające przyspieszony rozwój infrastruktury ładowania i tankowania oraz specjalne zielone partnerstwa handlowe i inwestycyjne z państwami trzecimi w zakresie odnawialnych i niskoemisyjnych paliw transportowych.

Najważniejszym i koniecznym warunkiem prosperującej gospodarki cyfrowej jest niezawodna infrastruktura cyfrowa o dużej przepustowości. W związku z tym **akt w sprawie sieci cyfrowych** stworzy możliwości transgranicznej eksploatacji sieci i transgranicznego świadczenia usług, zwiększy konkurencyjność przemysłu oraz poprawi koordynację widma.

Wraz z poprawą dostępu do danych, w oparciu o akt w sprawie rozwoju chmury i AI, postaramy się jak najlepiej wykorzystać możliwości sztucznej inteligencji. Stanie się to celem planu działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji obejmującego **fabryki AI stymulujące konkurencyjne ekosystemy AI w Europie** oraz **strategię w sprawie zastosowania AI**. Dzięki **unijnej strategii kwantowej**, a następnie aktowi kwantowemu, utrzymamy pozycję światowego lidera w tym krytycznym sektorze, zabezpieczymy strategiczne aktywa i interesy, zapewnimy autonomię i bezpieczeństwo oraz unikniemy strategicznej zależności od źródeł spoza UE. Strategia ta przyczyni się do budowania naszych zdolności w zakresie badań i rozwoju technologii kwantowych oraz produkcji systemów i urządzeń opartych na tych technologiach.

Dzięki **europejskiemu portfelowi biznesowemu** uprościmy wymianę między przedsiębiorstwami oraz między przedsiębiorstwami a organami administracji. Portfel biznesowy nie tylko ułatwi bezpieczną wymianę danych, lecz także może stworzyć nowe możliwości biznesowe dla dostawców usług zaufania.

Operacje kosmiczne są niezbędne dla naszej opartej na łączności gospodarki, obejmującej innowacyjne usługi, takie jak monitorowanie środowiska i klimatu. Aby ustanowić unijne ramy regulujące postępowanie europejskich operatorów sektora kosmicznego i zapewniające stabilne, przewidywalne i konkurencyjne otoczenie biznesowe, przedstawimy **akt w sprawie przestrzeni kosmicznej**. Uwzględnimy w nim także rosnący problem odpadów kosmicznych

i wpływu działalności kosmicznej na środowisko. Podejmiemy również stosowne działania, aby lepiej czerpać korzyści z gospodarki kosmicznej.

3.2. Nowa epoka dla obrony i bezpieczeństwa w Europie

Ostatnie wydarzenia geopolityczne przypomniały nam, jak ważna jest ochrona europejskiego bezpieczeństwa, aby zagwarantować pokój, stabilność i dobrobyt naszych gospodarek i naszego społeczeństwa. **Należy zatem pilnie wzmocnić gotowość Europy na wypadek sytuacji kryzysowej i jej gotowość obronną**, jako że UE i jej państwa członkowskie stoją obecnie w obliczu wielowymiarowych, złożonych, transgranicznych zagrożeń i kryzysów. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie grozi istnieniu bezpieczeństwa europejskiego i musimy nadal okazywać Ukrainie niesłabnące wsparcie. Europa potrzebuje środków umożliwiających jej obronę i ochronę oraz odstraszanie potencjalnych przeciwników – nie możemy ryzykować nieprzygotowania ani nadmiernie polegać na innych. Musimy **zbudować prawdziwą Europejską Unię Obrony** z konkurencyjnym przemysłem obronnym. Wspólnie musimy więcej i lepiej inwestować w Europę. Będziemy **ściśle współpracować z NATO** i innymi bliskimi partnerami oraz pobudzać inwestycje, by wzmocnić bazę przemysłową naszego sektora obronnego oraz infrastrukturę podwójnego zastosowania. Wraz z wysokim przedstawicielem przedstawimy **białą księgę w sprawie przyszłości europejskiej obrony**, aby rozpocząć szeroko zakrojone konsultacje w sprawie ustanowienia unijnych ram dotyczących potrzeb inwestycyjnych w dziedzinie obronności i krytycznych zdolności obronnych, a także możliwości ich finansowania.

Ani w kwestiach bezpieczeństwa i stabilności gospodarczej, ani w kwestiach klimatu, technologii i zdrowia publicznego nie możemy już dłużej po prostu reagować na wybuchające kryzysy. Musimy wzmocnić Europę, aby lepiej te kryzysy przewidywać, zapobiegać im i się na nie przygotowywać. W miarę pojawiania się nowych globalnych zagrożeń i niebezpieczeństw, często o charakterze hybrydowym, **strategia na rzecz unii gotowości** posłuży jako podstawa silniejszej, lepiej przygotowanej i bardziej odpornej Unii, w oparciu o sprawozdanie specjalne Sauliego Niinistö. Strategię uzupełnimy wysiłkami na rzecz **wspierania medycznych środków przeciwdziałania zagrożeniom dla zdrowia publicznego** oraz **unijną strategią gromadzenia zapasów**, czyli instrumentami mającymi na celu poprawę naszej gotowości i reagowania na zagrożenia transgraniczne. **Akt dotyczący leków o krytycznym znaczeniu** zmniejszy naszą zależność od kluczowych leków i składników produkowanych wyłącznie przez nielicznych producentów lub nieliczne kraje.

Aby zaradzić coraz bardziej złożonym i transgranicznym zagrożeniom dla bezpieczeństwa Europy, w **nowej europejskiej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego** przedstawimy kompleksowy zestaw działań umożliwiających przewidywanie zagrożeń oraz wzmocnienie odporności UE i jej zdolności w zakresie zapobiegania przestępstwom i zagrożeniom oraz reagowania na nie. **Dyrektywa w sprawie nielegalnego handlu bronią palną** zapewni wspólne normy prawa karnego dotyczące nielegalnego handlu bronią palną, natomiast **nowe przepisy dotyczące prekursorów narkotyków** zmniejszą ich dostępność do celów nielegalnego wytwarzania narkotyków i poprawią skuteczność środków kontroli. Aby stawić czoła zmieniającym się zagrożeniom, Komisja przedstawi dalsze wnioski mające na celu lepszą

ochronę infrastruktury fizycznej i cyfrowej oraz wzmocnienie jej odporności. W oparciu o nasz **plan działania w sprawie cyberbezpieczeństwa szpitali i świadczeniodawców** zwiększymy zdolności zapobiegania cyberincydentom w tym niezwykle wrażliwym sektorze. Będziemy również działać na rzecz zwiększenia ochrony naszej **infrastruktury podmorskiej** – zwłaszcza **kabli telekomunikacyjnych**, które stanowią kluczowy element naszej krytycznej infrastruktury cyfrowej i są coraz bardziej narażone na zagrożenia hybrydowe.

Polityka wizowa UE nie tylko wspiera mobilność, lecz także wywiera znaczący wpływ geopolityczny. Zamierzamy zatem realizować interesy UE w ramach naszej polityki wizowej w coraz bardziej złożonym globalnym otoczeniu.

Zintensyfikujemy wysiłki na rzecz **wdrożenia paktu o migracji i azylu**. Wymaga to skoordynowanych i skutecznych działań, aby wypracować zdecydowane i sprawiedliwe podejście, zapewniające bezpieczeństwo granic UE oraz szybsze procedury azylowe i powrotowe, przy jednoczesnym usuwaniu pierwotnych przyczyn migracji i gwarantowaniu ochrony praw podstawowych. Będzie to również wymagało ścisłej i stałej współpracy w ramach kompleksowych partnerstw z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami, aby lepiej zapobiegać nielegalnej migracji. W związku z tym w naszej pierwszej pięcioletniej **europejskiej strategii azylu i migracji** określimy strategiczne i perspektywiczne ramy dalszych prac w ramach paktu, w oparciu o kompleksowe krajowe strategie azylu i migracji, opracowane przez państwa członkowskie UE. Jednocześnie musimy zwalczać siatki przemytnicze, a tym samym zapobiegać dalszym stratom w ludziach. Potrzebujemy także lepszych i skuteczniejszych procedur powrotu osób nieposiadających prawa do pozostania w UE, aby w ten sposób uzupełnić współpracę z naszymi partnerami z państw trzecich nad wzmacnianiem readmisji. Aby wesprzeć pakt, przedstawimy **nowe wspólne podejście do powrotów** i nowe ramy prawne mające na celu przyspieszenie i uproszczenie powrotów i będziemy współpracować z partnerami z państw trzecich nad wzmacnianiem readmisji. W ramach tego nowego podejścia w pełni wykorzystamy również potencjał cyfryzacji.

3.3. Wsparcie dla ludzi, silne społeczeństwo i europejski model społeczny

Wyjątkowy i **wysoce ceniony model społeczny** Europy stanowi zarówno fundament naszego społeczeństwa, jak i naszą przewagę konkurencyjną. Zagroziły mu jednak niedawne kryzysy, które wpłynęły na koszty utrzymania i sytuację na rynku mieszkaniowym oraz zwiększyły nierówności. Sytuację tę dodatkowo pogarszają szybko zachodzące zmiany technologiczne i demograficzne oraz przemiany sektorowe. Głównym celem obecnej Komisji będzie zatem **wzmocnienie sprawiedliwości społecznej**. Chroniąc nasz model społeczny i zapewniając sprawiedliwe funkcjonowanie przekształcającej się gospodarki, możemy zwiększyć nasz dobrobyt i wykorzystać możliwości transformacji ekologicznej i cyfrowej.

Od 2017 r. zasady Europejskiego filaru praw socjalnych nadają kierunek wysiłkom na rzecz sprostania wspólnym wyzwaniom w zakresie zatrudnienia, umiejętności i kwestii społecznych. Zasady te przekształcono w konkretne działania dzięki specjalnemu planowi działania zawierającemu główne cele na 2030 r. Musimy priorytetowo potraktować jego dalsze wdrażanie i zintensyfikować nasze wysiłki w ramach **nowego planu działania w sprawie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych**.

Aby zapewnić sprawiedliwą transformację ekologiczną, cyfrową i społeczną, zgodnie z zobowiązaniem podjętym podczas Szczytu Partnerów Społecznych w Val Duchesse i w Trójstronnej deklaracji na rzecz prężnego europejskiego dialogu społecznego, wraz z europejskimi związkami zawodowymi i pracodawcami zawrzemy nowy pakt na rzecz dialogu społecznego. Jednocześnie będziemy nadal konsultować się z partnerami społecznymi we wszystkich istotnych dla nich kwestiach. Komisja jest również zdecydowana dalej zwiększać uczestnictwo młodzieży i zapewnić uwzględnienie jej punktu widzenia w kształtowaniu polityki. Dzięki serii dialogów z młodzieżą na temat polityki oraz innym inicjatywom, uwagi młodych ludzi zostaną uwzględnione w kształtowaniu polityki UE.

Aby zapewnić jak najlepszą sytuację europejskich sektorów kultury i kreatywnego, które należą do najbardziej dynamicznych i konkurencyjnych sektorów naszej gospodarki, opracujemy ramy umożliwiające wykorzystanie wielowymiarowości naszej kultury i naszego dziedzictwa kulturowego.

W zmieniającym się świecie musimy zadbać o to, by wszyscy pracownicy mieli dostęp do potrzebnych im kształcenia i szkolenia. **Unia umiejętności** ma rozwiązać problem niedoboru umiejętności i siły roboczej, zapewniając naszym przedsiębiorstwom dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej niezbędnej, aby zwiększyć ich produktywność i konkurencyjność. Wyposaży również nasze systemy kształcenia i szkolenia w odpowiednie narzędzia wysokiej jakości kształcenia włączającego, szkolenia i uczenia się przez całe życie, aby przygotować Europejczyków w każdym wieku na dynamiczną przyszłość. Jednocześnie postaramy się zapewnić każdemu **wysokiej jakości pracę** na godziwych warunkach, o wysokim standardzie bezpieczeństwa i higieny pracy, z dostępem do negocjacji zbiorowych.

Konsumenci odgrywają kluczową rolę w naszej społecznej gospodarce rynkowej, przyczyniając się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego i bardziej konkurencyjnego jednolitego rynku. Niedawne przełomowe przepisy, takie jak akt o usługach cyfrowych i akt o rynkach cyfrowych, wywarły pozytywny wpływ na ochronę konsumentów. Musimy jednak nadal pracować nad eliminowaniem niedociągnięć i ochroną konsumentów podatnych na zagrożenia oraz zapewniać egzekwowanie przepisów. Kolejny **program na rzecz konsumentów na lata 2025–2030** będzie obejmował nowy **Plan działania na rzecz konsumentów na jednolitym rynku**, zapewniający zrównoważone podejście chroniące konsumentów bez nadmiernego obciążania przedsiębiorstw biurokracją.

3.4. Troska o jakość życia: rolnictwo, bezpieczeństwo żywnościowe, woda i przyroda

Europa potrzebuje bezpiecznych i przystępnych cenowo dostaw wysokojakościowej lokalnej żywności, produkowanej w sposób zrównoważony pod względem społecznym i środowiskowym, aby zapewnić rolnikom sprawiedliwe i wystarczające dochody, długoterminową konkurencyjność europejskiego rolnictwa oraz szanować i chronić nasze środowisko naturalne.

Oparta na wynikach dialogu strategicznego na temat przyszłości rolnictwa w UE **wizja rolnictwa i żywności** zapewni stabilne ramy dla rolników i nakreśli plan działania dotyczący kluczowych wniosków strategicznych. Zapewni również długoterminową perspektywę

podmiotom gospodarczym, w tym rolnikom, rybakom, MŚP i innym podmiotom łańcucha żywnościowego.

Oceany i morza są ważne dla dobrobytu, zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa Europy, m.in. ze względu na ich wyjątkową zdolność do regulowania klimatu w charakterze największego naturalnego pochłaniacza dwutlenku węgla na naszej planecie. Ochrona oceanów jest kluczowa zarówno dla nas, jak i dla przyszłych pokoleń. **Pakt na rzecz oceanów** stworzy jednolite ramy odniesienia dla wszystkich polityk związanych z oceanami i określi kompleksowe podejście do wszystkich aspektów tego tematu.

Zrównoważona gospodarka wodna jest jednym z naszych największych wyzwań związanych ze skutkami zmiany klimatu. Powodzie i susze stają się normą, o czym świadczą tragiczne wydarzenia, które dotknęły Europę w ostatnich latach. Jeśli chodzi o **odporność wodną**, przyjmujemy podejście „od źródła do morza” i uwzględnimy ogromne różnicowanie wyzwań, przed którymi stoją poszczególne regiony i sektory, aby zapewnić właściwe zarządzanie źródłami wody, uniknąć zanieczyszczeń i niedoborów wody oraz zwiększyć konkurencyjność naszego przemysłu wodnego.

3.5. Ochrona demokracji i wartości europejskich

Demokracja, praworządność i prawa podstawowe to fundamenty, na których opiera się Unia Europejska. Jednak w dzisiejszym – rozdrobnionym i spolaryzowanym – świecie nie są one wcale tak oczywiste. Naszym wspólnym obowiązkiem jest nieustająca obrona i ochrona naszych podstawowych wartości oraz ich pielęgnowanie. Dlatego też Komisja pogłębi i zintensyfikuje swoje działania, aby stawić czoła wyzwaniom dla naszej demokracji, utrzymać praworządność we wszystkich państwach członkowskich i budować społeczeństwo integracyjne, w którym każdy będzie mógł w pełni wykorzystać swój potencjał. W tym względzie Komisja będzie kontynuować współpracę z państwami członkowskimi w zakresie praworządności i rozwinie coroczne sprawozdanie z monitorowania praworządności, aby uwzględnić w nim aspekty jednolitego rynku.

Zarówno w Unii Europejskiej, jak i na całym świecie, demokracji zagrażają rosnący ekstremizm, groźby wobec dziennikarzy, ingerencje w wybory, coraz powszechniejsze manipulowanie informacjami i różne formy zagrożeń hybrydowych. Sytuację tę dodatkowo pogarsza cyfryzacja, która umożliwia szybkie i skuteczne przekazywanie informacji wprowadzających w błąd. Celem **tarczy demokracji** będzie reagowanie na zmieniające się zagrożenia naszej demokracji i naszych procesów wyborczych. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają ważną rolę w ochronie naszych demokratycznych systemów i instytucji, a obecna Komisja jeszcze bardziej zaangażuje się we **wspieranie i ochronę społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie jego pozycji**.

W Europie poczyniliśmy historyczne postępy w zakresie równości płci – od przejrzystości wynagrodzeń i równowagi płci w zarządach spółek po równowagę między życiem zawodowym a prywatnym oraz odpowiednią płacę minimalną. Nadal jednak pozostaje wiele do zrobienia. **Plan działania na rzecz praw kobiet**, opracowywany jeszcze przed Międzynarodowym Dniem Kobiet 2025, przekazuje nasze stałe zaangażowanie w prawa i zasady.

Choć w naszym społeczeństwie nie ma miejsca na dyskryminację ze względu na płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną czy rasę, dla wielu mieszkańców Europy stanowi ona element codzienności. Uwzględnimy równość we wszystkich naszych politykach i przedstawimy nowe strategie na rzecz **osób LGBTIQ i przeciwdziałania rasizmowi**.

3.6. Globalny wymiar Europy: wykorzystanie naszych mocnych stron i partnerstw

Ponieważ w kontekście globalnym międzynarodowy porządek oparty na zasadach ulega coraz większej presji, Unia musi bardziej asertywnie dbać o swoje strategiczne interesy, takie jak obrona naszej otwartości handlowej i gospodarczej – kluczowa dla dobrobytu Europy – a także kompleksowa oferta Unii w środowisku cyfrowym. Naszym głównym priorytetem pozostaje wspieranie Ukrainy tak długo, jak będzie to konieczne, oraz działanie na rzecz jej wyzwolenia i zakończenia rosyjskiej wojny napastniczej. Możemy do tego doprowadzić w szczególności poprzez dalsze dążenie do stabilnej i bezpiecznej przyszłości Ukrainy jako państwa członkowskiego rozszerzonej Unii.

Obecnie waży się przyszłość regionu Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej. UE musi aktywnie uczestniczyć w tym procesie i nadal działać na rzecz sprawiedliwego, kompleksowego i trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie opartego na rozwiązaniu dwupaństwowym. Będzie to nadal nasz cel. UE musi również zacieśnić współpracę z Libanem, Jordanią, Irakiem, Egiptem i państwami Morza Czerwonego oraz dalej rozwijać postępy już poczynione w ramach partnerstwa strategicznego między UE a państwami rejonu Zatoki Perskiej. Musimy zbudować nowe partnerstwo z Syrią i ponownie przeanalizować strategię dotyczącą Iranu.

Pakt na rzecz regionu śródziemnomorskiego będzie służył zacieśnianiu współpracy w regionie i wspieraniu korzystnych dla obu stron partnerstw państw leżących na obydwu brzegach Morza Śródziemnego. Pakt ten będzie ukierunkowany na ludzi i skoncentrowany na zrównoważonych inwestycjach, stabilności gospodarczej, tworzeniu miejsc pracy, energii, zrównoważonym zarządzaniu zasobami, łączności, bezpieczeństwie oraz migracji i mobilności, w oparciu o wspólne interesy i wartości.

Potrzebne jest także nowe strategiczne podejście do regionu **Morza Czarnego**, aby zwiększyć jego stabilność i odporność.

Naszym kluczowym partnerem w Azji są Indie, wraz z którymi będziemy opracowywać nowy **strategiczny program UE-Indie**. Ta nowa inicjatywa, która ma być przedstawiona po wizycie kolegium w Indiach na początku kadencji, zapewni kompleksowe podejście do określania obszarów leżących we wspólnym strategicznym interesie oraz inicjatyw, które pomogą te interesy realizować, zgodnie ze wspólnymi priorytetami.

Wprowadzając strategię Global Gateway z etapu początkowego na etap zwiększania skali poprzez mobilizowanie prywatnego finansowania zrównoważonych inwestycji w krajach partnerskich dążymy do zwiększenia naszych strategicznych zdolności inwestycyjnych w tychże krajach, w szczególności poprzez wskazanie konkretnych środków z zakresu polityki, które możemy wdrożyć na szczeblu UE, aby usunąć bariery dla zrównoważonego finansowania

w krajach o niskim i średnim dochodzie. Ponadto ocenimy w szerszym kontekście politycznym, jak najlepiej rozwiązać problem niestabilności krajów i kontekstów, w granicach obecnie dostępnych środków budżetowych, poprzez dostosowanie polityk i uruchomienie wszystkich odpowiednich istniejących instrumentów.

3.7. Wspólna realizacja celów i przygotowanie się na przyszłość

Od pięciu lat Unia dokonuje ambitnej transformacji. W tym samym czasie przezwyciężyła szereg kryzysów pokoleniowych – od pandemii COVID-19 po rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie i jej skutki gospodarcze. UE przyjęła przełomowe przepisy, aby poczynić postępy w zakresie dwójakiej transformacji i zwiększyć naszą odporność. Musimy teraz priorytetowo potraktować ich wdrażanie i zadbać o to, by Unia była gotowa na przyszłość, zarówno pod względem finansowym, jak i instytucjonalnym, w oparciu o wzmocnione stosunki z instytucjami UE.

Komisja przedstawi nowy **dlugoterminowy budżet UE** (wieloletnie ramy finansowe), lepiej dostosowany do priorytetów i celów Unii oraz elastycznie ukierunkowany na obszary, w których działanie Unii jest najbardziej potrzebne. Będzie on prostszy i skuteczniejszy w działaniu oraz umożliwi lepsze wykorzystanie naszych środków, aby pozyskać dodatkowe finansowanie krajowe, prywatne i instytucjonalne.

Około 21 lat po największym rozszerzeniu, aby wzmocnić naszą Unię poprzez oparty na osiągnięciach proces akcesyjny, musimy zapewnić swoją gotowość na większą Unię. Dzięki doświadczeniom wyciągniętym z poprzednich rozszerzeń, jesteśmy obecnie lepiej przygotowani do zapewnienia, by kolejne rozszerzenie stanowiło bodziec stymulujący postęp; by Unia wzmacniała się w miarę jej rozszerzania. W ramach **przedakcesyjnych przeglądów polityki** będziemy dalej analizować potencjalne konsekwencje rozszerzenia i jego wpływ na wszystkie polityki UE, określimy istniejące w polityce luki, wskażemy środki umożliwiające przekształcenie wyzwań w możliwości oraz zbadamy możliwości poprawy zarządzania UE i jej zdolności do szybkiego działania, co zagwarantuje dalszą skuteczność naszych polityk w rozszerzonej Unii.

Komisja **zacieśni stosunki z Parlamentem i Radą**, aby zapewnić przejrzystość, rozliczalność oraz usprawnioną komunikację i przepływ informacji. Wszyscy komisarze będą uczestniczyć w posiedzeniach Parlamentu Europejskiego i odpowiednich składów Rady oraz współpracować z państwami członkowskimi. Wspólnie z Parlamentem szybko dokonamy przeglądu naszego porozumienia ramowego o współpracy i zacieśnimy współpracę w zakresie przyjętych przez Parlament rezolucji wzywających do przedstawienia wniosków ustawodawczych na podstawie art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i należycie uzasadnimy stosowanie art. 122 tego Traktatu w wyjątkowych i nadzwyczajnych okolicznościach.

4. Przegląd wniosków oczekujących na zatwierdzenie przez Parlament Europejski i Radę

Komisja dokładnie przeanalizowała wszystkie wnioski, które na początku jej kadencji oczekiwały na przyjęcie przez Parlament Europejski i Radę i – w świetle priorytetów politycznych nowej kadencji i perspektyw przyjęcia tych wniosków w najbliższym czasie – **ocenila, czy należy je zachować, zmienić czy wycofać**. Komisja uważnie przeanalizowała przy tym opinie Parlamentu Europejskiego i Rady.

W następstwie tej oceny Komisja zamierza wycofać 37 wniosków oczekujących na zatwierdzenie, wymienionych w załączniku IV, w którym wyjaśniono także przyczyny ich wycofania. Parlament Europejski i Rada mogą teraz wyrazić swoją opinię, zanim Komisja podejmie ostateczną decyzję w sprawie wycofania tych wniosków.

Pozostałe oczekujące wnioski wymieniono w załączniku III.

5. Podsumowanie

Obecna Komisja rozpoczyna swoją kadencję w czasie dużych zawirowań geopolitycznych. Jest to jednak również doskonały moment, by kształtować Europę jutra. Niniejszy program prac to pierwszy etap zaplanowanych na tę kadencję działań mających na celu **realizację ambitnych celów i priorytetów politycznych**. Przedstawiono w nim kluczowe strategie, plany działania i inicjatywy ustawodawcze, które będą stanowić **podstawę dalszych prac** obecnej Komisji, aby realizować nasze ambicje polegające na zbudowaniu silnej, bezpiecznej i dobrze prosperującej Europy.

Inicjatywy, które przedstawimy, oraz niezbędna **jedność i determinacja**, pomogą nam sprostać wyzwaniom, przed którymi stoimy. Nasza Unia wielokrotnie pokazała, na co ją stać, gdy działamy razem. Obecna Komisja będzie ściśle współpracować z instytucjami UE, rządami krajowymi i regionalnymi, sektorem prywatnym, partnerami społecznymi, obywatelami i społeczeństwem obywatelskim. Łącząc siły, wzmocnimy naszą Unię i zadbamy o to, by działała tam, gdzie może wnieść wartość dodaną, i realizowała aspiracje europejskich obywateli, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych podmiotów.